

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ג אלול תשפ"א | דף היומי בבלי: סוכה נה | דף הכולל: יומא פד.
דף היומי בהלכה: מאמצע סעיף ב' הגה "וצריך לעשות" עד תחילת סימן תרל"ט.
מוסר: זכור למרים - מתחילת פרק י"ח עד "כללו של דבר".
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק יז עד פרק יט 'והנה גמילות חסדים'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

האם ניתן לשתול היום מלפפון בגינה? איך הצליח הסבא מקעלם להיכנס לדרשה של רבינו יונה מגירונדי? | שופר מחלון הרכבת: מעשה נפלא מכלי ראשון | 2223

חפץ חיים

**מחר כ"ד אלול יום הילולת הכהן הגדול מראדין
מרנא החפץ חיים זיע"א מתחזקים בקבלה טובה
בלימוד חפץ חיים ומשנה ברורה בדף היומי בהלכה**

מחר יום רביעי כ"ד אלול, למעלה ממיליון ילדי תשב"ר ובנות בית יעקב בכל העולם היהודי ילמדו הלכות שמירת הלשון ומשנה ברורה בסדר הלימוד המיוחד של הדף היומי בהלכה • יום החיזוק העולמי יכלול גם דברי חיזוק ממרנן ורבנן שליט"א, ויעבר בשידור חי בקו טלפון ייעודי שמספרו 072-3809292

דברי החיזוק יושמעו בין היתר מפי הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א, הגאון הגדול רבי יעקב הלל שליט"א, הגאון הגדול רבי שמעון גלאי שליט"א, הגאון הגדול רבי ניסן קפלן שליט"א ונשיא דרשו הג"ר דוד הופשטר שליט"א. דברי חיזוק נפלאים אלו בסיומה של תכנית השמע נאמרים פרקי תהילים להתעוררות ולע"נ על ידי הגה"צ רבי שמעון גלאי שליט"א אשר מברך בברכה מיוחדת בסיומם את כל העושים והעוסקים בריבוי לימוד ההלכה והפצת תורתו ומשנתו של מרנא החפץ חיים.

חיזוק גדול לקראת סיום המחזור השני

החיזוק הגדול בלימוד הדף היומי בהלכה בשנה זו מקבל משנה תוקף לאור היותו סמוך למועד הסיום הגדול של המחזור השני של הדף היומי בהלכה, האמור להתקיים אי"ה במהלך החורף הקרוב.

מחר יומא דהילולא של הסבא קדישא הכהן הגדול מראדין מרנא החפץ חיים זיע"א רבבות יתחזקו בלימוד תורתו וקביעות בלימוד חפץ חיים שמירת הלשון והדף היומי בהלכה מיסודו של 'דרשו'.

כמדי שנה, דרשו מקיים ביום הילולת מרנא החפץ חיים זיע"א יום חיזוק עולמי בקביעות בלימוד ההלכה, בתפילה ובחיזוק לקראת הימים הנוראים הבאים עלינו לטובה, כמליון דפי לימוד ותפילה הופצו ברחבי העולם 26 המדינות בהם פועל ארגון דרשו דבר יום ביומו.

השנה על רקע הגבלות הקורונה, במסגרת יום החיזוק המיוחד שיתקיים ביא"צ, נערכה תכנית שמע מיוחדת שתשודר לכל רחבי תבל. במסגרת תכנית השמע יושמעו דברי חיזוק ממרנן ורבנן גדולי ישראל, שירי התעוררות לקראת הימים הנוראים, וכמו כן יושמע לראשונה השיר החדש הכולל יומן מסע המטלטל "המסע לראדין" שנכתב ע"י הסופר ר' נחמן סלצר.

המחזור השני של הדף היומי בהלכה, זה הזמן להתחיל להקים את השיעור הנוסף בדף היומי בהלכה, ואני קורא לכל אברך ולכל רב קהילה או גבאי בית כנסת ששואף להקים שיעור בדף היומי בהלכה לפנות אלינו ולקבל את הסיוע הטכני הנדרש כך. אין צורך לחכות לתחילת המחזור השלישי, והדבר בעיתו מה טוב שלומדים עכשיו הלכות סוכה, זו הזדמנות מצוינת להקמת שיעור."

בימים אלו מתפרסמים בשם עשרות ראשי ישיבות דיניים ומורי הוראה המשמשים גם כמגידי שיעורים ב'דף היומי בהלכה', דברי חיזוק לעם ה' לבוא ולהצטרף ללימוד היומי הקבוע כשהם מפרטים אודות המעלות הסגוליות המיוחדות שבקביעת סדר מיוחד ללימוד משנה ברורה.

דברי חיזוק אלו הינם נדבך חיזוק נוסף להצטרפות ללימוד הדף היומי בהלכה, כאשר הדברים נאמרים על ידי מי שמשמשים כמורי הוראה לרבים והם עצמם מגידי שיעור בדף היומי בהלכה במשנה ברורה דבר יום ביומו.

תכנית השמע המיוחדת ליום הילות מרנא החפץ חיים זמינה לשמיעה כבר החל מהיום וניתן להאזין להם באמצעות קו החיזוק המיוחד של דרשו. התכנים המחזקים והמרגשים יועברו בקו שמספרו: 072-3809292.

בדרשו נערכים לקראת הסיום הגדול ובעת הזאת בעיקר בהיבט של הגדלת היקף לומדי הדף היומי בהלכה במשנה ברורה, הגדלת היקף השיעורים שכיום מונים למעלה מ-2,000 בכל רחבי תבל.

הדף היומי בהלכה במשנה ברורה, הפך בשנים האחרונות לנחלת כלל ישראל הקובעים מדי יום שיעורים ולימוד כסדר בהלכות הנצרכות ונדרשות לכל יהודי לידע דבר יום ביומו, למען ילך ויצעד בדרך התורה על כל צעד ושעל.

בימים אלו, עוסקים רבבות אלפי ישראל בהלכות סוכה, הנדרשות כדבר בעיתו מה טוב ללימוד לקראת החגים הקרובים, כאשר אנו הולכים ומתקרבים לקראת סיום המחזור השני בדף היומי בהלכה לקראת החורף הבעל"ט.

הלומדים בסדר הלימוד של הדף היומי בהלכה מרבים לספר כיצד לימוד זה השפיע עליהם ושינה את חייהם, כאשר יש בידם קנין ידיעה בהלכות אורח חיים הנוגעות לחיי המעשה, כאשר יש רבים אשר הוסיפו על לימודם גם את המבחנים החודשיים של 'דרשו' על המשנה ברורה ואף מקבלים מילגת תמריץ על כך.

"דווקא בעת הזאת - אומר הרב נתן וינגרטן ראש מערך שיעורי הדה"י בהלכה של דרשו - כשאנו עומדים לפני סיום

על דא ועל הא

למחרת גילה האברך לתדהמתו שגם בביתו ניתקו את המים! אך עד מהרה נזכר במה שחברו סיפר אתמול בשטיבל, והקלה פשטה בלבו: הרי גם אני יכול ללכת לעירייה ולשלם 500 ש"ח, ויחברו אותי בחזרה...

מתי מספיק לשלם רק חלק מהחוב בשביל להתחבר בחזרה? | הרב מאיר לכטנשטיין

המקרה. חבר העירייה התרומם ברוב חשיבות ממקום שבתו וניגש יחד עמי למחלקת הגביה, שם דיבר עם מי שהיה צריך לדבר, ותוך מספר דקות הענין סודר. החוב נפרס למספר תשלומים שהייתי יכול לעמוד בהם, שילמתי באותו מעמד את חמש מאות השקלים שהיה עלי לשלם לאותו חודש, והפקיד אמר כי בתוך כמה שעות יחובר בחזרה מונה המים. ואכן, כשחזרתי הביתה כבר היתה שם שמחה וששון כמו שנאמר "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה".

חזרתי לשטיבל - ממשיך האברך - וסיפרתי את המעשה בקהל עם. בין העומדים שם היה אברך, שהקשיב היטב לסיפור והפנימו. ולמחרת - אבוי! הלה חוזר הביתה ומגלה לתדהמתו שגם לו ניתקו את המים! אך עד מהרה נזכר במה שפלוגי סיפר אתמול בשטיבל, ולבו עלץ בתוכו. 'הרי גם אני יכול עתה ללכת אל העירייה, לשלם חמש מאות שקלים, ויחברו לי בחזרה את המים', הרהר. ומחשבה למעשה, הלך לעירייה, נכנס למחלקת הגביה, ניגש לפקיד הראשון שנקלע למול עיניו, הוציא מכיסו חמש מאות ש"ח ונתן לו. הפקיד שואל אותו: "מה זה ועל מה

ערב אחד בשלהי אלול בעת יושבי בשטיבל ניגש אלי אברך. "תשמע, יש לי סיפור שאתה חייב לכתוב במטמונים". הטיתי אוזני אליו, וישא אלי את משלו ויאמר:

היום לאחר הכולל חזרתי לביתי לארוחת צהרים, והנה קיבלו את פני בסבר פנים זעופות. 'מה קרה היום?' הרהרתי בלבי, אך זוגתי שתחי' לא נתנה לי זמן רב מדי להרהר. "כמה פעמים אמרתי לך ללכת לעירייה ולסדר את חשבונות המים והארנונה", טענה. "הנה, היום ניתקו לנו את המים! מה נעשה עכשיו?". וכך המשכתי לקבל על ראשי קלחת של צוננים במקום המקלחת שנמנעה עתה ממני בגלל העירייה.

לא ידעתי מה לעשות. הרי מהצ'ק שקיבלתי לפני יומיים מהכולל כבר כמעט לא נשאר מאומה, ובוודאי לא בשביל לכסות את החוב הגדול. אך מיד התחזקתי בבטחון כבורא כל העולמים, הן מקרני ראמים עד בצי כינים, ושמתי פעמי לבנין העירייה לראות מה אוכל לעשות בנידון.

הגעתי למקום, ניגשתי אל חבר העירייה מקהילתנו ושחתי לו את

שח לי אותו אברך: "חשבתי שרעיון זה מתאים לימי התשובה. הרי מבואר כמעט בכל הספרים, שתשובה צריך לעשות כל אחד לפי מדרגתו. ואם כן, יכול שיאמר האדם - הריני עושה תשובה על מה שאני יכול, ולכל השאר אינני מתייחס כלל, כי הרי אינני יכול ביום אחד לחזור בתשובה על הכל, ואם כן אנוס אני על השאר. אך מהסיפור הנ"ל הבנתי, שאף אם אין האדם חוזר בתשובה על כל העוונות שבידו, כיון שאינו יכול לעמוד בכך, מכל מקום צריך הוא להכין לעצמו תכנית מסודרת על הכל - שיידע איך יגיע בסופו של דבר למדרגה שאליה עליו להגיע. רק באופן זה יכול התשלום הראשון להתקבל..."

(מתוך מאמר מורחב בגיליון 'מטמונים' בהוצאת מכון 'אור כשלמה')

זה?" והוא מספר לו: "אתמול בשטיבל סיפר אברך אחד שניתקו לו את המים והוא שילם חמש מאות ש"ח וחיברו לו בחזרה. גם לי ניתקו היום את המים, לכן הבאתי חמש מאות ש"ח כדי שתחברו אותי שוב". ענה לו הפקיד: "והרי אתה חייב הרבה יותר מכך, אי אפשר לחבר אותך עד שתשלם את כל החוב!".

"הרי גם אותו אברך היה חייב הרבה יותר?" - תמה מיודענו. לאחר בירור קצר אצל מנהל המחלקה הסביר לו הפקיד: "ר' איד! אותו אברך עשה פריסה של כל החוב לתשלומים, ולכן כשהוא שילם את הסכום של אותו החודש, הראה בזה את רצינותו, ולכן חיברנו לו בחזרה את המים. אבל אתה משלם רק חמש מאות ש"ח מכל החוב, זוהי בדיחה לעומת הסכום שאתה חייב".

הסיפור היומי

והנה, מיד כשסיים תפילתו, עברה שם רכבת, ולמרבת הפלא היא עוצרת לרגע, ור' יעקב אליעזר שומע מתוך הלון הרכבת את קול ידידו הג"מ דוד מאשקאוויץ ז"ל קורא לו: "אליעזר, אתה צריך שופר?"

הבא להיטהר מסייעין בידו: מעשה מופלא מימי מלחמת העולם השנייה - מכלי ראשון

מצות שופר! ומה בידי להשתדל עוד כדי לזכות במצוה?". והנה, בדיוק אחר גמר תפילתו, עברה שם רכבת, ולמרבת הפלא היא עוצרת לרגע, ור' יעקב אליעזר שומע מתוך חור שבחלון הרכבת את קול ידידו הג"מ דוד מאשקאוויץ ז"ל (גם הוא תלמיד של רבי אברהם פאללאק הי"ד אשר יחד עם הג"מ שמואל פרעסבורגער ז"ל, אספו את שרידי החרב בבאניהד וכיהנו כרבם, ושוב עלה רבי דוד לארה"ק והרביץ תורה בישיבת בעלזא בירושלים ת"ו) - שקורא לו: "אליעזר, אתה צריך שופר?" וכשענה לו בחיוב, זרק לו רבי דוד שופר, ומיד המשיכה הרכבת לנסוע ונעלמה.

השגת השופר הפיחה רוח חיים במחנה, ואחר המלחמה, כשנפגשו ר' יעקב אליעזר ור' דוד, סיפר ר' דוד, שגם הוא היה בעבודת כפיה אצל איכרים, ובהיותו עובד בשדותיהם, עבר דרכם רועה עם צאן, וכשרבי דוד ראה "שופרות חיים" עוברים במחנהו, ניגש אל הרועה ושאלו אם גם בחזור יעבור דרכם, הרועה ענה שחוזר מן ההרים בעוד כמה ימים באותה דרך. ואז הציע לו רבי דוד, שאם בחזרתו יתן לו ב' שופרות, יקבל כמה מטבעות (שרבי דוד הצניע בין בגדי האסירים שלו), וכונתו בבקשת שני שופרות היתה, שאם יתקלקל שופר אחד, שיהיה לו השני. ואכן הרועה הביא לו את השופרות, ורבי דוד התקנים ושניהם יצאו מהודרים. ואז חשב רבי דוד שאם ימצא יהודי שרוצה שופר, יתן לו שופר אחד.

והנה, בו ביום נלקח ר' דוד למחנה אחר. הוא לקח את השופרות עמו והובל לרכבת מלאה אסירים. בדרך, עצרה הרכבת

הרה"ג ר' חיים נתן הלפרין שליט"א, מנצ'סטר

לא כל יום זוכים לשמוע סיפור שיכולים ללמוד ממנו על גודל מסירות האדם וחביבותו לתורה ומצוות, ביחד עם ה"שכר מצוה - מצוה" בהאי עלמא, שאכן שאיפתו ורצונו מתקיימים ועולה בידו לקיים המצוה בפועל.

חז"ל כבר הורו לנו כי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, והבא לטהר מסייעין אותו, ובשורות הבאות אציע לפני הקוראים הנכבדים סיפור מיוחד שמו"ח הרה"ג ר' יצחק זעקל פאללאק שליט"א דומו"ץ באנטווערפן יצ"ו שמע מפי בעל המעשה בעצמו והדפיס העובדא בהקדמת ספר "ברכת משה" על מסכ' חולין בהערה 51.

הסיפור הנורא נשמע מכלי ראשון מהאי גברא רבה הרה"ח ר' יעקב אליעזר בערקוביץ ז"ל (אביו להבחל"ח של הג"מ געציל בערקוביץ שליט"א דומו"ץ דק"ק קרית יואל מאנרו בארה"ב). בימי השואה הוא נלקח לעבודת כפיה בצבא ההונגאי - "מונקא טאבור", וסמוך לראש השנה הרעיש עולמות בין האסירים על שאין להם שופר. שוב, בערב ראש השנה חשב שההשתדלות היחידה שבידו לעשות היא להסתכן ולהתקרב סמוך למקום מעבר הרכבת, כי רח"ל היו אז הרכבות מלאות ביהודים שהובלו לעבודה או להריגה, ואולי יזרוק לו יהודי שופר מן הרכבת, וכן עשה.

הוא נשאר שם, כשעושה תנועות כאילו הוא עובד את האדמה, עד שהגיע הזמן שהיה מוכרח לשוב למרכז המחנה. אולם לפני שנתרחק משם, נשא תפלה לה' ואמר: "רבש"ע, עז רצוני לקיים

לדקה, ואז, הביט ר' דוד בחור שבחלון וראה את ידיד נעוריו ר' יעקב אליעזר וזרק לו את השופר השני, עכ"ד.

סיפור זה שמע מו"ח הרה"ג הגר"ז פאללאק שליט"א מפי ר' יעקב אליעזר מתוך התרגשות גדולה כשביקר בביתו של מו"ח לראות את כתבי היד של רבו רבי אברהם פאללאק הי"ד. וזאת דוגמא מטהרת הלב והמסירות נפש לקיום המצות של יוצאי

באניהד בתקופת החורבן.

וכמו כן אנו בס"ד יכולים לשאוב הרבה חיזוק מסיפור זה, אשר כל פעם שהאדם שואף לקיום איזה מצוה או לאיזה דרגה והידור שבמצוה, ומשתדל בכל עוז בכל מה שבידו לעשות, ומתפלל לס"ד, ידע נאמנה ש"מוליכין אותו" ויגיע למחוז חפצו בעתו ובזמנו בס"ד.

עניינא דיומא - סליחות

אילו מפגשים ראשונים צפויים לנו בעז"ה כבר בימים הקרובים עם דיני שמיטה הלכה למעשה? מניין לנו בכלל ששנת תשפ"ב היא שנת שמיטה? והאם ניתן לשתול היום מלפפון בגינה הביתית?

לקט ידיעות מרתקות והלכות נחוצות לקראת שנת השמיטה - מלוקטות בקצרה מתוך 'דפי הלכה למעשה' מאת הרה"ג רבי יצחק יעקב פוקס שליט"א

התחילו גם כן למנות יובלות, כנאמר: "וספרת לך שבע שבת שנים, שבע שנים שבע פעמים... וקידשתם את שנת החמישים שנה... יובל היא תהיה לכם" (ויקרא כ"ה, ח).

ונחלקו הדעות האם שנת היובל נספרת כשנה הראשונה לשמיטה הבאה או לאו, ולמעשה מאז התחילו לגלות השבטים לקראת גלות בית ראשון, הפסיקו לספור יובלות, ולמעשה כיום, אין היובל נוהג, מפני שאין כל ישראל יושבים בארץ ישראל, והיובל נוהג רק כשכל יושביה עליה ["וקראתם דרוור לכל יושביה"] ובטלו היובלות (רמב"ם שמיטה ויובל י, ח).

יתברך הבורא וישתבח היוצר שבחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו וקידשנו מכל האומות ואת ארץ ישראל מכל הארצות, ואחת המצוות המרכזיות בין "המצוות התלויות בארץ" - מצוות השמיטה.

ציוונו בורא עולם בספר ויקרא כה, ב: "כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם ושבת הארץ שבת לד', שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואת, ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ, שבת לד'". ממשיכה התורה ומסכמת: "שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור את ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך לא תבצור שנת שבתון יהיה לארץ".

מנין לנו ששנת תשפ"ב היא אכן שנת שמיטה?

כתב הרמב"ם בתחילת הלכות שמיטה ויובל: "ובחשבון שנת השמיטה נתקבלה דעת הגאונים, ואם תרצה לדעת שנת השמיטה תחלק שנות בריאת העולם במספר שבע, וכשיעלה לך המספר בדיק בלא עודף - הרי השנה היא שמיטה, ואין זה מפני שמונים לבריאת העולם אלא שכך יצא". וזה אחד מפלאי תורתנו הקדושה! ואכן אם נחלק ה'תשפ"א - 5781 ל-7, תהיה התוצאה: 825.6. כלומר תשפ"א שנה ששית לשמיטה. מאידך אם נחלק ה'תשפ"ב - 5782 ל-7, התוצאה תהיה 826 ללא שארית אם כן, תשפ"ב - שמיטה!

לדעת רוב הפוסקים, כיון "שאינו רוב יושביה עליה" ואין מונים יובלות - שמיטה בזמן הזה היא מדרבנן, וכן הכרעת מרן החזון איש. אכן, דעת יחיד הרמב"ן - שגם בזמן הזה שמיטה מן התורה.

תחילת שנת השמיטה

שנת השמיטה מתחילה בא' תשרי ומסתיימת בכ"ט אלול, ובזמן הזה אין נוהגת "תוספת שביעית" ועבודות השדה מותרות עד לראש השנה (רמב"ם ג, ט וחזון איש י"ז, כ"ב-כ"ה), אלא

באור המילה "שמיטה"

שמיטה - משורש ש.מ.ט, היינו: השמט מידך ועוזב את עבודות הקרקע האסורות מן התורה: [זריעה, נטיעה, וזמירה] האסורות לחלוטין בשמיטה. ואף השמט מידך, את העבודות האסורות מדרבנן: [השקיה, דישון, ריסוס, ניכוש ודילול] אם מטרותן - "לאיברוי" - היינו להבריא, להוסיף, לפתח ולהרבות את צמיחת הארץ. אבל מותרות בשנת השמיטה אך ורק מלאכות מדרבנן שמטרותן "לאוקמי" - להעמיד! לשמר את המצב הקיים, למנוע קלקול, נבילה, יובש, נסיגה וקריסה של צמחים, אילנות, דשא ופרחים הקיימים בקרקע. לרמב"ם: בכלל שמוט - המצווה להפקיר את גידולי השנה השביעית, ולהודיע לכולם שהם הפקר לכול.

ממתי מונים שמיטה?

היושע ועם ישראל, נכנסו לארץ ישראל ביום י' ניסן 2488 שנים לבריאת העולם. כעבור 14 שנות כיבוש וחלוקה, התחילו - בשנה ה-15 לכניסתם לארץ - לספור שש שנים, ואם כן השמיטה הראשונה הייתה בשנה ה-21 שהיא 2509 לבריאת העולם. ואז

אכן, הפעולה מותרת במקרים הבאים: א. כשהמקום מרוצף לחלוטין. ב. כאשר המקום משמש למעבר לרבים (אין סיכוי לצמיחת צמחים), ובמקרה זה יש להימנע משפיכת שארית המים שבקערה אל החצר אף בשאר השנים מבלי לבדוק אם אין שם עוברים ושבים, ובוודאי בעשרת ימי תשובה. ג. כאשר המקום כבר נרטב מגשם או מהשקיה - מותר לשפוך שם מים, שכדברי ה'כף החיים' בסי' של"ו לעניין שבת: "ריבוי ההשקיה רק מקלקל הצמחים".

2. הדחת רצפות - מן הסתם במוצאי ראש השנה זקוק כל בית לשטיפת הרצפות, וברבות משכונותיה של ירושלים ת"ו, "מנהג המקום" לגרוף את מי השטיפה בעזרת המגב דרך המרזב שבמרפסת לעבר הרחוב [זכורני שהייתי נוכח בחדרו של מרן הגר"מ הלברשטם זצ"ל כשבא להתלונן קשיש שעלה לא מכבר להתגורר בירושלים, וסיפר שעמד לתומו ליד התחנות שבתחתית רחוב בר אילן ולפתע ירד מעליו שטף מים, שלו היו זכים וטהורים, הייתה זו חוויה באותו יום שרבי... אך לא כן, המים העלו קצף... ואמר לו הגאון: האינך יודע כי מצהרי יום חמישי בשבת אין עומדים בעיה"ק תחת מרפסות?... שהרי "על הניזק להרחיק עצמו...]. ובכן, כשהמדובר ב"שטיפה האחרונה" במים נקיים, אסור לגרפם לעבר קרקע, אלא בתנאים הנ"ל.

3. יש שייפגשו עם השמיטה כנראה כבר בעצם יום הדין - ראש השנה. אותם שיישבו על גבי המרפסת או בקרבת חלון, ובעודם אומרים תהילים, או מעיינים במאמר העוסק במהות יום הדין, וכדרכם אוכלים פרי טעים ועסיסי, ולבסוף יישארו בידם מספר גרעינים, אשר כל שחונן בנימוס ודרך ארץ מטריח עצמו אל פח האשפה - מקומם הטבעי של שיירי קליפות פרי וגרעיניו, אולם יש שיאמרו לעצמם - "ביום הדין... ביטול תורה... וחלילה ישליכו את הנותר אל הגינה או החצר ויעברו על איסור דאורייתא של זריעה בשמיטה ואף ביום טוב, שהרי רבים עד מאוד הם עצים שצמחו מגרעין שהופל לקרקע, נקלט ונבט והוציא פירות טעימים. אלא אם כן המקום מרוצף או משמש מעבר לרבים כנ"ל.

4. יש להיזהר לאורך כל שנת השמיטה, כשמטיילים עם ילדים בגן העיר, או בטיול או מסלול, שלא להשליך שיירי ירקות ופירות לאדמה. שאריות אלו מהוות דישון וזבל מצוינים להשבחת גידולי הקרקע, ועידוד צמיחתם [ל"איברוי" ולא רק ל"קיומי"] ובפרט קליפות בננות.

שגזרו חכמים משום מראית העין, שאין לטעת עצי פרי לפני השמיטה אלא עד ט"ז במנחם אב, משום שלחישוב שנות ערלה, בשנה הראשונה די ב-44 יום לפני ראש השנה: 14 ימים - לקליטת הנטיעה ועוד 30 יום, וזו נחשבת כבר שנה ראשונה לערלה, על כן, אם נטיעת האילן היתה בתוך 44 יום לסוף השנה - לא תיחשב שנה זו, כשנה ראשונה לערלה, אלא השנה הבאה, ואז יאמרו בשנה השלישית שהעץ ניטע חלילה בשמיטה, כי חישוב השנה הראשונה לערלה היא בשנת השמיטה.

זריעת צמחים שונים, עצי סרק ופרחים - מותרת עד ראש השנה, אף שקליטת הזרע בקרקע תהיה בשמיטה. אולם, זריעת ירקות אינה כדאית בסמוך לשמיטה, הואיל ואם ישתרש וייקלט הירק בשביעית יהיו חייבים לעקרו מדין "ספיחין", על כן יש להקדים זריעתם על מנת שיתחילו לצמוח לפני השמיטה (מעדני ארץ שביעית ושו"ת מנחת שלמה א, נ"א). לדוגמה: עגבנייה ועגבניות שרי וכן תפוחי אדמה - עד ג' אלול. שום - עד ו' באלול. סלרי דלעת ודלורית - עד י' באלול.

מפגשים ראשונים עם השמיטה

רבים חושבים, שדיני איסורי עבודת הקרקע בשמיטה, שייכים למתגוררים בקיבוץ, במושב חקלאי או לבעלי שדות, מטעים ופרדסים בלבד. הבה נמחיש כיצד ניפגש עם השמיטה גם בעיר המאוכלסת בשכונות צפופות:

1. במוצאי ראש השנה, אור ליום חמישי - צום גדליה, בוודאי יופעלו רבבות מכונות כביסה, מלאות בסוגי כביסה שונים, ביניהם סריגים, גרביים, שמיות צמר שנטף עליהם דבש, טליתות הזקוקות לריענון לקראת היום הקדוש. כביסה כעין זו אינה נסחטת בסחיטה המרבית, ואף לא מוכנסת למייבש הכביסה, רבות תצעדנה, כדרכן בשש השנים האחרונות, לכיוון המרפסת ובידן קערת הכביסה [פיילה] כדי לתלות את הכביסה הנוטפת מים על גבי החבלים שמעבר למרפסת...

כמובן, אין בדעתה של עקרת הבית להשקות את קרקע החצר או הגינה הצמודה לבית, אבל לדעת הגר"ש אלישיב זצ"ל, יש בפעולה זו איסור השקיה - תולדת זריעה האסורה בשמיטה [ואף ש"אינו מתכוון", אבל "ניחא ליה"], אף אם עדיין אין צמחים בקרקע אבל שפיכת המים מכשירה את המקום להיקלטות זרע או צמח.

077-2222-666 או ***4992**

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

לאחר מספר ימים פגש רבי משה אהרן את דודו הגאון רבי חיים פנחס שינברג זצ"ל. "נו, קיבלת אישור עלייה?" שאל הדוד. "לא", השיב האחיין. "ראש הישיבה אמר שאין סיכוי שאקבל אישור". "אז סימן שאינך מעוניין לעלות!", חרץ הרב שינברג...

כשרוצים באמת - מקבלים

באמת משתוקק לזה - הקב"ה כבר יתן לך את בקשתך! רבי משה אהרן שמע את הדברים, ובמקום להתוכח עם דודו עשה כדבריו וארז את חפציו במזודה גדולה. בנוסף, הוא בקש מהוריו דמי כיס שאתם יוכל לעשות את צעדיו הראשונים בארץ, וכן רשימת כתובות של מכרים שבהם יוכל להעזר בבואו אליה. לאחר שהכל היה מוכן, הוא בא אל רבי חיים פנחס ואמר: "זהו, הכנתי את כל הדברים לנסיעה. הכל מוכן ומזומן".

"טוב מאד", ענה הדוד, "כעת שים לב - מעתה אין לך יותר חפצים בארון בישיבה! כל מה שיש לך כעת בארון - נכנס אל תוך המזודה!" רבי משה אהרן פינה את חפציו גם מהארון הישיבתי, ולבסוף היו כל חפציו נתונים במזודה העמוסה עד להתפקע. והנה בבוקר המחרת לאחר תפלת שחרית, נגש אליו ראש הישיבה ושאל במפתיע: "האם אתה רוצה לצאת היום לארץ ישראל?"

לתמיהת רבי משה אהרן המשיך ראש הישיבה: "הבאתי אישור למשפחה שלמה, אך אחד מבני המשפחה חלה והם לא יכולים כעת לעלות. מאחר ואין אפשרות לסדר את הבירוקרטיה עבור משפחה אחרת במקומם, אוכל לתת אותו רק לאדם בודד, אם אתה מוכן - אתה יכול להשתמש בו ולעלות לארץ".

"כבר הכנתי את המזודה ואת שאר הדברים הנצרכים", אמר רבי משה אהרן, ובאותו יום עלה על האניה.

מה לומדים מהסיפור הזה? אם אדם באמת רוצה ויוצא ועושה פעולות כדי להגיע למטרה, אז אפילו אם מייאשים אותו ואומרים לו שאין סיכוי שמבוקשו יתקיים, הוא יזכה לסיעתא דשמיא נפלאה והקב"ה יתן לו את הכח לנצח את היצר הרע.

(הרב גואל אלקריף, 'שש באמרתך'. הובא ע"י הרב פנחס זרביב מכון למעשה. לתגובות ולחומר נוסף 0583271323@gmail.com)

המשגיח של ישיבת קמיניץ, רבי משה אהרן שטרן זצ"ל, היה ליד ארצות הברית ולמד בישיבת תורה ודעת שבראשה עמד רבי שרנא פייבל מנדלוביץ' זצ"ל. רבי משה אהרן חפץ בכל מאדו לבוא ללמוד תורה בארץ ישראל, מפני שידע שתורת ארץ ישראל יש בה מעלה מיחדת, ורצה להתחזק ולהתרומם. דא עקא, שבאותה תקופה שלטו הבריטים בארץ ישראל, והם לא נתנו להכנס אליה אלא רק למי שהיה בידו אישור עליה, שכונה סרטיפיקט.

אותם אישורים נכספים חולקו במדה ובמשורה, וכל אחת מהמפלגות בארצות הגולה קבלה מהן כמות מסויימת. גם אגודת ישראל שבארצות הברית קיבלה כמות של אישורים, ומי היה האחראי על חלוקת האישורים בארצות הברית? ראש ישיבת תורה ודעת, הישיבה שבה למד! "בודאי הרב לא ישיב את פני ריקם", סבר הבחור ונגש אל ראש הישיבה לבקש אישור.

"איני יכול לתת לך", השיב ראש הישיבה. "מבחינת הבריטים אין הבדל אם באישור משתמש אדם יחיד או משפחה שלמה. על כן אין הגיון שאקח אישור שיכול להועיל למשפחה שלמה ואתן אותו לאדם בודד!"

לאחר מספר ימים פגש רבי משה אהרן את דודו, רבי חיים פנחס שינברג זצ"ל שידע על שיחתו עם ראש הישיבה. "נו, קיבלת אישור לארץ ישראל?", שאל הרב שינברג. "לא", השיב רבי משה אהרן. "ראש הישיבה אמר שאין סיכוי שאקבל אישור".

"אז אינך מעוניין לעלות!" חרץ הרב שינברג. רבי משה אהרן התפלל: "איני רוצה? אני רוצה בכל מאודי ונפשי, אך מה אעשה ולמרות תחנוני ראש הישיבה אמר שאין לי סיכוי לקבל אישור?"

"אם באמת היית רוצה לעלות לארץ ישראל, המזודה שלך כבר הייתה מוכנה ומסדרת. זה נקרא לרצות. אם יראו בשמים שאתה

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

לפתע נצנץ רעיון במוחו של ה'סבא' זצ"ל, והוא פנה לשומר ואמר: "דע לך שבני הוא ר' נחום ועלוול"...

השומר, נראה היה כי רק לזאת ציפה, ומיד הכניסו לביהכ"ס. בשלב זה הקיץ הסבא משנתו והנה חלום...

כך הצליח 'הסבא' מקעלם להיכנס לדרשתו של רבינו יונה מגירונדי - מעשה נורא שסיפר הגה"צ רבי נתן וכטפויגל זצ"ל

סנדלר העיירה וראה אצלו זוג נעליים חזקות ומשובחות כאשר חשקה נפשו, מוצעות למכירה. אך דא עקא, מה יעשה ואין בידו פרוטה לפרוטה. בו ביום החל לחסוך פרוטה לפרוטה, סכום לסכום, ומשאך עלה בידו ונאסף הסכום הראוי שם פעמיו אל הסנדלר ורכש את אותן הנעליים אשר כה חשק בהם, כאשר הוא משלם עליהם במיטב כספו טבין ותקילין, בחשבו כי הנה יוכל מעתה ללכת עם נעליים מעולות וראויות לשמן.

והנה באחד מלילות החורף, לילה סוער ומושלג במיוחד, שומע ר' נחום דפיקות בדלת ביתו. עני המחזר על הפתחים היה זה, אביו מרוד, אשר גם בגדים ראויים לכסות עצמו בקור הנורא לא היו מנת חלקו. הכניסו ר' נחום לביתו, כיבדו כיאה וכראוי, כיבדו אף במתת יד הגונה ורצה לשלחו לשלום. אלא שעם יציאתו העיף ר' נחום מבט לכיוון רגליו של ההלך, ונדהם לראות כי חשופות הן לגמרי, וכך הולך העני בשלג ובקור כאשר רגליו היחפות חבולות שרוטות, ואף כתמי דם לא נעדרו מהן. לשאלתו, השיב העני כי בהעדר אמצעים לא יכול הוא להרשות לעצמו רכישת נעליים מתאימות.

לא היסס ר' נחום, ועל אתר לקח את נעליו החדשות בהן השקיע את מיטב כספו במשך תקופה ארוכה, וללא אומר ודברים מסרן לעני במתנה גמורה. כנראה, סיים ר' נחום, שזכות זו היא שעמדה לך אבי להכניסך לשיחתו של רבינו יונה.

מעשה חסד כזה, הנעשה בלא חשבונות צדדיים, בלא שיחשב אדם את טובתו האישית; מעשה שכזה הנעשה בלב שלם, מראה על אהבה לבורא העולם ולבניו, ובכוחו לפתוח שערי שמים. מעשה זה בכוחו לבקוע שערי רחמים ולזכות את עושהו לרחמי אביו שבשמים, כאותו אדם שהאכיל והשקה לבן המלך אע"פ שידע שאין רצון המלך בכך, ואף עשוי הוא להענש על כך, דווקא בשל כך נהפך מעשה זה למעשה חסד אמיתי, כי נעשה הוא רק לצורך טובת בן המלך ללא נגיעות אישיות.

(וזאת התורה - ב')

"ומי שמרחם ועושה חסד עם הבריות, גם הוא בדינו ירחמוהו וימחלו לו עונותיו בחסד, שהרי מחילה זו דין הוא, כיון שהיא מדה כנגד מדתו" (מסילת ישרים פרק ט).

רגיל היה המשגיח דלייקווד הגה"צ רבי נתן מאיר וואכטפויגל זצוק"ל לספר מעשה נורא אשר ארע בלמדו בישיבת קעלם, ומעשה שהיה כך הוא: באחד מלילות ימי האלוול, בהיות מרן הסבא זצ"ל גם על משכבו, והנה רואה הוא בחלומו כי רבינו יונה מגיע לעיר קעלם. והנה הכרוז יוצא ומכריז כי בשעה פלונית ישא הוא מדברותיו בביהבנ"ס המרכזי דקעלם, ואכן רואה הסבא בחלומו כיצד בשעה היעודה כל יהודי העיירה משימים את פעמיהם לביהבנ"ס. וכי מתי תבוא הזדמנות זאת בשנית לידך, שיחת מוסר מה'שערי תשובה' בכבודו ובעצמו, ועוד בימי האלוול...

בתוך הבאים היה כמובן הסבא זצ"ל, ברם, בהגיעו לשער ביהבנ"ס עוצרו שומר הסף ושואלו לשמו, ומשענה הסבא את שמו מסרב השומר להכניסו בשום פנים ואופן. הסבא מפציר בו בכה ובכה, ומעלה אף את זיכרון אבותיו למעלה בקודש, את זכות הרבצת התורה באלפי תלמידי - אולי בזכותם יואיל השומר להכניסו לשיחה הנכספת, אך לשווא. השומר בשלו, ממאן להכניסו.

משראה הסבא כך, נצנץ במוחו הרעיון הבא, וכך פונה הוא לשומר ואומר: דע לך שבני הוא ר' נחום ועלוול... השומר, נראה היה כי רק את זאת ציפה לשמוע, ועל אתר הכניסו לאולם ביהבנ"ס.

בשלב זה הקיץ הסבא משנתו, והנה חלום. כשהוא נרגש ונסער כולו עד עמקי נשמתו, שלח וקרא מיד לבנו ר' נחום ועלוול לשאול הימנו מה זה ועל מה זה, איזו זכות נפלה בחלקו אשר רק בעטיה נענה שומר הפתח והסכים להכניסו לדרשת רבינו יונה.

משראה ר' נחום כך, הואיל לספר לאביו את המעשה הבא: מזה תקופה ארוכה הולך היה כשלרגליו זוג נעליים קרועות ובלויות, אשר רב בהן הפרוץ על העומד. פעם אחת נזדמן אצל

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
 שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

כמה וכמה אנשים נכשלין בזה מאוד, שכאשר אחד לוקח סחורה מחנות ומראה לחברו אם שזה המקח ששילם, לא די שאינו משבחהו, עוד הוא מגנהו לומר כי רימה אותך מאוד...

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

לחברו אם שזה המקח ששילם או לא, לא די שאינו משבחהו, עוד הוא מגנהו לומר כי רימה אותך מאוד...".
אותו אדם, כותב ה'חפץ חיים', אינו מדקדק על עצמו בשעת מעשה לדעת האם באמת יש בסיס לדבריו. אינו יודע כמה שווה אותו חפץ היום, והאם לא השתנה שערו לאחרונה. וגם אם אכן היתה כאן רמאות - אינו מדקדק לברר האם היא היתה בשיעור שיש בו אונאה על פי דין תורה. ופעמים רבות הוא אף מסית את חברו הקונה שיחזיר את הסחורה למוכר - "ואם לא ירצה לקבלה ממך, לא תשלים לו המעות שאתה חייב לו", וכו' וכו'.
ולכן - "מה מאוד ראוי שלא להתערב בעניינים כאלו, אם לא שיתבונן היטב בכל מה שכתבנו לעיל, ואז יהיה ה' בעזרו שלא יבוא שום מכשול על ידו".

אתמול למדנו על האופנים שבהם מותר לאדם שידוע שרימו את חברו בענייני מקח וממכר, להודיע לו על כך. בהלכה הנלמדת היום מוסיף ה'חפץ חיים' עוד תנאי, והוא, שרק אם הוא מכיר את חברו, ויודע שאכן ינהג לפי דין תורה ויתבע את המוכר לבית דין, מותר לו להודיעו כי רימו אותו. אולם אם הוא יודע שחברו יעשה דין לעצמו, כגון שיתפוס מהמוכר סחורה, או לא ישלים לו את הסכום שנותר חייב לו על המקח, עליו להיזהר מלגלות לו.
לסיום, מסכם ה'חפץ חיים', כי ישנם בסך הכל שמונה פרטים כדי שיהיה מותר לגלות לאדם שהונו אותו במקח, ולא מצוי שיתקבצו כולם, ומוסיף וכותב: "ועתה אחי, ראה גם ראה איך שבעוונותינו הרבים כמה וכמה אנשים נכשלין בזה מאוד, שכאשר אחד לוקח סחורה מחנות וקנה אותה במשיכה כדין, ומראה

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

הגאון רבי יהודה אריה דינר שליט"א

רב מרכז העיר ב"ב, ומגיד שיעור ב'דף היומי בהלכה'

שמעתי מהגאון הצדיק ר' יהודה סגל זצוק"ל, שהיאריצייט של הח"ח לפני ר"ה, וזהו ללמד את העניין של שלימות, שאדם צריך לשאוף לפני ר"ה לדעת כוחו של יחיד שישב ועמל בתורה וזכה שאת תורתו לומדים בכל העולם. וראיתי במקום שכתוב שהח"ח למעלה מתפלל עבור כל עמ"י ובפרט על אלו שלומדים את ספריו ולכן כדאי עכשיו לחזק את לימוד שמירת הלשון והמשנה ברורה.

ביומא דהלולא של מרנא 'החפץ חיים' כ"ד אלול מצטרפים ללימוד 'הדף היומי בהלכה' במשנ"ב בקבלה טובה לימים הנוראים

לקבלת לוח 'הדף היומי בהלכה' להצטרפות לתוכנית 'דרשו':
0 2 - 5 6 0 9 0 0 0

כל השנה הלכות בכל יום ניצול מהפורענויות
0723809292
תכנית שמען מיוחדת הטלולת דברי חיזוק מגדולי ישראל ושירי התעוררות

הגאון רבי חיים פסח הורביץ שליט"א

רב קהילת בעלזא אשדוד, וחבר בד"ץ מחזיקי הדת, ומגיד שיעור ב'דף היומי בהלכה'

כשאדם לומד הלכה, הוא נקשר בכל סדר יומו להלכה, וכל היום שלו נהפך לתורה/דיק, בסדר התפילה, באכילה, ובכל דיני ברכות. וכך ההלכה מלווה את אדם לכל אורך חייו.

ביומא דהלולא של מרנא 'החפץ חיים' כ"ד אלול מצטרפים ללימוד 'הדף היומי בהלכה' במשנ"ב בקבלה טובה לימים הנוראים

לקבלת לוח 'הדף היומי בהלכה' להצטרפות לתוכנית 'דרשו':
0 2 - 5 6 0 9 0 0 0

כל השנה הלכות בכל יום ניצול מהפורענויות
0723809292
תכנית שמען מיוחדת הטלולת דברי חיזוק מגדולי ישראל ושירי התעוררות

הגאון רבי יהודה אריה זילברשטיין שליט"א

רב דחסידי גור בב"ב ומגיד שיעור ב'דף היומי בהלכה'

מיום שחרב ביהמ"ק אין לו לקב"ה אלא ד' אמות של הלכה, ויש גמ' שאין לו להקב"ה אלא אוצר של יר"ש, כי ע"י שלומד הלכה - מרוויח את שתיהם שהלימוד של ההלכה מביאו לידי יר"ש. ומי שלומד כל יום וודאי שהח"ח יהיה מליץ טוב ויושר לכל יום, ובמיוחד לימים נוראים.

ביומא דהלולא של מרנא 'החפץ חיים' כ"ד אלול מצטרפים ללימוד 'הדף היומי בהלכה' במשנ"ב בקבלה טובה לימים הנוראים

לקבלת לוח 'הדף היומי בהלכה' להצטרפות לתוכנית 'דרשו':
0 2 - 5 6 0 9 0 0 0

כל השנה הלכות בכל יום ניצול מהפורענויות
0723809292
תכנית שמען מיוחדת הטלולת דברי חיזוק מגדולי ישראל ושירי התעוררות

הגאון רבי ישראל יצחק זילברמן שליט"א

רב שכונת נווה יעקב מרכז ומגיד שיעור ב'דף היומי בהלכה'

לימוד ההלכה בפרטיה ודיקדוקיה נותן חוסן ונעימות ליהדות, ואפשרות לחיות את המצוות בטהרתן להיות עובד ה' באמת.

ביומא דהלולא של מרנא 'החפץ חיים' כ"ד אלול מצטרפים ללימוד 'הדף היומי בהלכה' במשנ"ב בקבלה טובה לימים הנוראים

לקבלת לוח 'הדף היומי בהלכה' להצטרפות לתוכנית 'דרשו':
0 2 - 5 6 0 9 0 0 0

כל השנה הלכות בכל יום ניצול מהפורענויות
0723809292
תכנית שמען מיוחדת הטלולת דברי חיזוק מגדולי ישראל ושירי התעוררות

מה הציל את נוסעי הספינה שהיה בה בעל ה"מעשה רוקח"?

סוכה דף נה

הוי אומר זה ראש השנה

אנא! התפלל לרבוננו של עולם שתשקוט הסערה ותנצל נפשנו! האם כבר האיר השחר? השיב לו רבי אליעזר בשאלה, רב החובל הסתכל ברב במבט תמה, כאומר מה ענין השחר לסערה העומדת להטביענו, והשיב לו כן רבי, לפני רגעים מספר השחר עלה. ה"מעשה רוקח" לא התמהמה, הוא מיד לקח את שופרו עלה אל הסיפון בירך את הברכות ותקע בשופר, ולהפתעת כל הסובבים אותו, ברגע שהחל לתקוע בשופר שככה לה הסערה והים נהפך לשקט וללא קצהו של גל שנראה באופק.

רב החובל ושאר הנוסעים שראו את הנס שחולל הרב הודו לו בדמעות על הצלתם, בחול המועד סוכות הגיעו לארץ ישראל והתמנה ל"נשיא ארץ ישראל". רבי אליעזר התגורר בצפת ולאחר כשנה נפטר ונקבר במערה בבית החיים שבצפת.

כשהיה מספר זאת הרה"ק רבי שמחה בונים מפרשיסחא זצ"ל היה מוסיף ואומר, חלילה לחשוב שתקע בשופר כסגולה נגד הסערה והשתמש במצוה כקמיע בפניה, אלא כששמע מרב החובל שהספינה עומדת לטבוע רץ לחטוף עוד מצוה בטרם ימות, ראה הקדוש ברוך הוא את מסירות הנפש למצוות והכריע את דינו לחיים.

(דרשו)

הגאון רבי אליעזר רוקח מאמסטרדם בעל ה"מעשה רוקח" כיהן כרב במספר ערים והאחרונה שבהם לפני עלייתו לארץ ישראל היתה אמסטרדם ומכאן שמו. לפני פחות משלוש מאות שנה עלה לארץ ישראל וכדרכם באותם ימים הפליג בספינה לשם כך, אל הספינה עלה כבר בראשית חודש אלול על מנת להגיע לארץ ישראל ולעשות בה את חגי תשרי, אך הדרך לא האירה פנים ובשל סערות הים הדרך נעשתה איטית יותר. רבי אליעזר הבין שאת ראש השנה הוא לא יעשה בבית הכנסת, אלא על סיפונה של האניה והחל להתכונן לשם כך.

שופר היה באמתחתו וכך גם שאר דברים הנצרכים לחג. את תפילת ליל החג התפלל בהתרוממות נפלאה בבטן האניה וכך גם את סעודת החג, באמצע הלילה כאשר מרבית הנוסעים כבר עלו על מיטתם ונמו את שנתם החלה לנשב בים רוח סערה נוראה, סערה כזאת שטרם עברה עליהם משעלו על האוניה, גלי הים געשו ורגשו והתרוממו לגובה רב והתנפצו על הספינה ברעש מחריד, הנוסעים כולם התעוררו משנתם והיו באימה נוראה, הכל הרגישו מה הוא "ומי במים".

"רבי" ניגש רב החובל אל רבי אליעזר ואמר לו בדמעות, הספינה עומדת להתפרק ולטבוע במצולות יחד עם כל נוסעיה.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחיים

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

Dirshu
דרשן ד' ועוזן
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

מתחילים ללמוד 'משנה ברורה' כ"ד אלול יומא דהילולא מרנא 'החפץ חיים' זיע"א

מתחזקים בקבלה טובה לקראת הימים הנוראים מצטרפים ללימוד 'הדף היומי בהלכה'

בכ"ד אלול, מתחילים המוני
בית ישראל בלימוד 'משנה ברורה'
במסגרת 'הדף היומי בהלכה'.
מצטרפים ללימוד
ושינון ההלכה,
לדעת לחיות ביהודי.

תכנית שמע מיוחדת הכוללת דברי חיזוק מגדולי ישראל ושירי התעוררות ליומא
דהילולא של מרנא החפץ חיים ולקראת הימים הנוראים בקו החיזוק 072-3809292

לקבלת לוח הלימוד היומי בארץ 02-5609000

לשמיעת שיעור יומי בדף היומי בהלכה *4992

ללומדים ישנה אפשרות להבחן במבחני 'הדף היומי בהלכה' ולקבל מלגה

האם מותר להסיר במהלך חג הסוכות את נוי הסוכה התלוי על גבי הדפנות?

הנוי התלוי על גבי הדפנות, נוהגים להסיר אף ללא 'תנאי', כאשר יש חשש שיתקלקל בגשם. ורבים חולקים על כך, ולמעשה, אף לדעת הרמ"א, במידה שיתכן וירצו להסיר את הנוי התלוי בדפנות, וכגון שיש חשש שיתקלקל בגשם, או שייגנב, ראוי להתנות מראש שלא תחול עליו קדושה.

[שו"ע תרלח, ב, ומשנ"ב כד; ביאורים ומוספים דרשו, 29]

כפי שלמדנו אתמול, ניתן 'להתנות' מראש שלא תחול קדושה על נוי הסוכה. ויש להתנות תנאי זה לפני שקיעת החמה של ערב חג הסוכות. ואם תלה את הנוי בסוכה בחול המועד, יש להתנות את התנאי לפני שקיעת החמה של היום שבו נתלה.

והרמ"א כתב שבזמננו נוהגים שלא להתנות תנאי זה, אך הוסיף, שדין זה הוא רק בנוגע לנוי התלוי בסכך, ולעומת זאת, את

באיזה אופן ניתן להשליך לאשפה את הסכך ואת נוי הסוכה?

Yonatan Sindel/Flash90

להשליך לאשפה ללא עטיפה.

אולם, מותר לדרוך על הסכך, וכל שכן על שאר חלקי הסוכה, אף במהלך ימי החג עצמו, במטרה לתקן דבר מה בסוכה עצמה - וכגון שמתפס על גבי הסוכה כדי להחזיר למקומו חלק מהסכך שעף ברוח - כיון שהדבר נעשה לצורך המצוה, ואין זה דרך בזיון.

[משנ"ב תרלח, כד; ביאורים ומוספים דרשו, 27-28]

בתום חג הסוכות, בטלה קדושת הסוכה, אך מאחר והסכך שעל גבי הסוכה שימש למצוה, אסור לדרוך עליו, או להשליכו לאשפה; וכן יש להימנע מהשלכתו במקום שבו ידרכו עליו העוברים והשבים. ויתכן שניתן להשליך את הסכך לאשפה כשהוא עטוף באופן שהעטיפה לא תתגלה. ואף בדפנות הסוכה, אין להשתמש שימוש מגונה. ואף את נוי הסוכה - ראוי שלא

האם מותר לכתוב פסוקים בודדים מהתנ"ך?

כותבים ספרי תורה, תפילין ומזוזות, חובה לשרטט שורות לפני הכתיבה.

והורו הפוסקים, שעל אף איסור הכתיבה, אין איסור ברכישת נוי סוכה שבו מודפסים קטעי פסוקים, כגון "בְּסֻכּוֹת תִּשְׁבּוּ וְשָׁבַעַת יָמִים", "בְּרִוּוֹ אֶתְּהָ בְּבֹאֶךָ", וכדומה.

[משנ"ב תרלח, כד; ביאורים ומוספים דרשו, 26]

מעיקר הדין, אין לכתוב ולהדפיס פסוקים או פרקים בודדים מהתנ"ך בפני עצמם, ואין היתר אלא לכותבם ולהדפיסם סְפָר סְפָר. ויש מתירים, ורבים נוהגים כדעתם; אך פוסקים רבים כתבו שאין להקל בדבר, אלא יש להחסיר אות בכל מילה שכותב, וכדומה; והוסיפו, שיתכן כי אף המקלים לא הקלו אלא לצורך בית הכנסת, וכדומה, אך אין להקל בכך לצורך היחיד. ואף במקום שהקלו - אם הכתיבה היא בכתב אשורי, שבו

* כל דבר שנתלה בסוכה לְשֵׁם נוי סוכה, אסור להשתמש בו במשך כל ימי החג בצורה המבטלת את שימושו כנוי סוכה. ואף אם נפל ממקומו, אסור להשתמש בו. ונוי סוכה שאינו מחובר לסכך או לדפנות, כגון עציץ או אגרטל ובו פרחים שהוצבו בסוכה לנוי, נחלקו הפוסקים אם הוא נחשב כנוי סוכה לענין זה.

* סוכה שנעשתה לְשֵׁם החג, חלה עליה הקדושה מעת הישיבה הראשונה בה. וסוכה שלא נעשתה לשם החג - אם ייעדה לאחר מכן לשם החג, דינה כסוכה שנעשתה לשם החג, ואם לא ייעדה מראש לשם כך, הריהי מתקדשת כאשר כוונת היושב בה להשתמש בה למצוה במשך ימי החג.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם צריך להימנע מלדבר עד לאחר ה'תקיעות להומרא' שלאחר תפילת מוסף?

David Cohen/FLASH90

שנוהגים לתקוע לאחר גמר התפילה תקיעות נוספות על פי שיטות שונות, אין לדבר עד לאחר תקיעות אלו, כדי שהברכה תחול אף עליהן. אולם, יש שכתבו שאין צורך להקפיד על כך מעבר לתקיעות שבתפילה עצמה, כיון ששאר התקיעות אינן מן הדין, אלא מנהג או חומרא.

[שו"ע תקצב, ג, משנ"ב ת, יא ריב, ושעה"צ יד; ביאורים ומוספים דרשו, 9]

מעט שמברכים על תקיעת השופר לפני תפילת מוסף, עד גמר התקיעות שבמוסף, לאחר ברכת 'שופרות' - אסור להפסיק בדיבור, כיון שהברכה חלה על כל התקיעות. ובלאו הכי, אין להפסיק בדיבור בשעת קיום מצוה, כל זמן שלא השלים את חובתו. ויש אומרים, שראוי שלא להפסיק בדיבור עד לאחר התקיעות שנוהגים לתקוע לאחר תפילת מוסף; ויש שהוסיף, שבמקומות

הלוח היומי

כ"ג באלול | רבי אורי ב"ר פנחס זצ"ל, השרף מסטרליסק ובעל אמרי קדוש

בשנת קנ"א ביום זה אירע הטבח הנורא ביהודי פלמה דה מיורקה, הי"ד. בתשס"א, אירעו הפיגועים הקשים (11 בספטמבר) בבנייני התאומים ובפנטגון בארה"ב, שבהם נהרגו 2753 איש ובתוכם יהודים רבים, הי"ד.

יארצייט:

תקע"ט: רבי ישראל ב"ר לוי יצחק (מברדיטשוב) זצ"ל, מפיקוב, בעל תורת מהרי"ן, תולדות יצחק בן לוי וליקוטי מהרי"ן, ורבה של ברדיטשוב אחרי אביו.

תקפ"ז: רבי אורי ב"ר פנחס זצ"ל, השרף מסטרליסק ובעל אמרי קדוש.

תרכ"ב: רבי יוסף זאב ב"ר דוד זצ"ל, מקשאנוב.

תש"ב: רבי יצחק מנחם מנדל ב"ר שמואל צבי דנציגר זצ"ל הי"ד, האדמו"ר מאלכסנדר, בעל עקידת יצחק.

תש"ג: רבי משה בצלאל ב"ר יהודה אריה לייב אלתר זצ"ל הי"ד, מגור.

תשמ"א: רבי יעקב יצחק ב"ר שמעון נתן נטע בידרמן זצ"ל, מלעלוב.

תשע"ה: רבי יוסף חיים ב"ר אברהם ברוך בלוי זצ"ל, רבה של אשקלון.

מעלת השבוע האחרון של השנה

הגה"צ רבי אליהו לופיאן אמר: מובא בשם הקדמונים ז"ל שבימי השבוע האחרון של השנה יכולים לתקן את כל ימי השבוע של השנה, יום א' כנגד יום א' וכו', וכן יום שבת קודש כנגד כל שבתות השנה. (לב אליהו ח"ג עמ' שז)

נשתדל לנצל כראוי את השבוע האחרון של השנה, שיש בו כח לתקן את כל ימות השנה

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il